

HRVATSKI SABOR
Odbor za gospodarstvo
Klasa: 022-02/22-01/189
Ur. broj: 6521-6-23-
Zagreb, 2. ožujka 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o trgovini, P.Z. br. 429
-izvješće s rasprave,

Odbor za gospodarstvo Hrvatskoga sabora je na svojoj 57. sjednici održanoj 2. ožujka 2023. godine razmotrio Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o trgovini, P.Z. br. 429, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 23. veljače 2023. godine.

Odbor za gospodarstvo (u daljnjem tekstu: Odbor) je na temelju članka 75. Poslovnika Hrvatskoga sabora raspravio predloženi akt u svojstvu matičnoga radnog tijela.

U uvodnom izlaganju predstavnica predlagatelja je istaknula da će se predloženim izmjenama i dopunom Zakona o trgovini u bitnome urediti tri pitanja:

- Prvo je temeljno pravo na tjedni odmor kao pitanje ravnoteže privatnog i poslovnog života naših građana, a što se upravo kroz ispitivanje javnog mijenja pokazalo važnim za hrvatske građane.

Radno vrijeme u trgovini regulira se na način da su trgovine zatvorene nedjeljom i u dane blagdana. Tjedni maksimalni iznos radnih sati koje trgovac samostalno raspoređuje od ponedjeljka do subote, određeni su u trajanju do 90 sati.

No, propisuju se iznimke od općeg pravila:

Zbog potrebe opskrbe stanovništva, kontinuiranog obavljanja javnih usluga te rada onih objekata koji uobičajeno rade nedjeljom i blagdanima zbog specifičnosti potreba potrošača one trgovine koje se nalaze unutar ili su sastavni dio cjeline željezničkih i autobusnih kolodvora, zračnih luka, luka, brodova, zrakoplova i trajekata za prijevoz osoba i vozila, benzinskih postaja, bolnica, hotela, prostora kulturnih i vjerskih ustanova te drugih subjekata u kulturi, muzeja, centara za posjetitelje odnosno interpretacijskih centara, nautičkih marina, kampova, obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava te proglašanih zaštićenih područja prirode u skladu s posebnim propisima.

Također, iznimke se odnose i na otkup primarnih poljoprivrednih proizvoda, prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima i klupama na tržnicama na malo i prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima i klupama na tržnicama na veliko, prigodnu prodaju na sajmovima i javnim manifestacijama te prodaju putem automata i prodaju na daljinu. Isto tako, kao iznimka propisana je distribucija tiska putem kioska kao

posebnog oblika prodaje izvan prodavaonica koja može biti otvorena nedjeljom i blagdanom u vremenu od 7:00 sati do 13:00 sati.

Poduzetnici imaju mogućnost da s obzirom na specifičnost obavljanja djelatnosti samostalno odrede broj nedjelja koje će raditi (turistička sezona, božićno razdoblje i sl.), no najviše do 16 sati. U tjednu u kojem trgovac odredi radnu nedjelju, fondu od 90 sati, dodaje se još 15 sati, a što je ukupno najviše 105 sati, koje trgovac samostalno raspodjeljuje od ponedjeljka do nedjelje.

- Drugo pitanje koje se uređuje jest u svrhu uklanjanja administrativnih prepreka i smanjenja troškova obavljanja djelatnosti trgovine, ovim Zakonom na nastavak obavljanja djelatnosti trgovine neće utjecati promjena vrste robe kojom se ista djelatnost obavlja, osim ako se ne radi o robi opasnoj za život i zdravlje ljudi i životinja te prirodu i okoliš.
- I naposljetku, u svrhu uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, novčani iznosi propisani ovim Prijedlogom zakona usklađeni su sa Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Također, radi pripreme gospodarskih subjekata, predlaže se stupanje Zakona s 1. srpnja 2023. godine, a u 16 radnih nedjelja u 2023. neće se ubrajati nedjelje koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona bile radne.

I ono što je posebno važno naglasiti jest da se propisuje obveza provođenja procjene učinaka ovoga Zakona u roku od godine dana kako bi se odgovarajuće procijenio učinak primjene rješenja iz ovoga Zakona.

Predsjednik Odbora za gospodarstvo je istaknuo da su u Odboru zaprimljeni osvrti i prijedlozi Hrvatske obrtničke komore (u daljnjem tekstu: HOK), Udruge ruralnog turizma Hrvatske, kao i Sindikata (Saveza samostalnih sindikata Hrvatske, Nezavisnih hrvatskih sindikata, Matice Hrvatskih sindikata i Sindikata trgovine Hrvatske), a koji su proslijeđeni predlagatelju.

Osvrti su podijeljeni u smislu zadovoljstva ovim Konačnim prijedlogom zakona.

HOK u bitnome smatra da su uvođenjem 16 radnih nedjelja po izboru trgovca zakiniti obrtnici – vlasnici jedne trgovine u odnosu na veće lance trgovina budući da ne mogu raspodijeliti svoje kapacitete i osigurati da na određenoj lokaciji uvijek imaju pogone u radu. Stoga se zalažu za ukidanje zabrane rada nedjeljom i blagdanima, odnosno alternativno rješenje, a to je uvođenje minimalno pola radnih nedjelja u godini, njih 26.

Udruga ruralnog turizma Hrvatske traži proširenje izuzeća u članku 2. stavku 5.: “i druge poljoprivrednike koji kao mikro i mali poduzetnici pružaju ugostiteljske i turističke usluge”.

Sindikati podržavaju prijedlog, no smatraju da je broj radnih nedjelja u trgovini i dalje previsok.

Predstavnik Hrvatske udruge poslodavaca (u daljnjem tekstu: HUP) je istaknuo kako su oni svoje stavove proslijeđili predlagatelju, a oni se u bitnome odnose na neslaganje u dijelu kojim se uređuje radno vrijeme u djelatnosti trgovine iz razloga što su zabrane suprotne temeljnim postulatima koje kao udruga zastupaju. Mišljenja su kako je najbolja opcija da se rad nedjeljom ostavi na odabir poslodavcima uz poštivanje svih zakonskih obveza i adekvatno plaćanje radnika.

No, HUP podržava Konačan prijedlog Zakona u dijelu kojim će se u svrhu uklanjanja administrativnih prepreka i smanjenja troškova pokretanja i obavljanja djelatnosti trgovine, izmijeniti odredba Zakona koja uređuje nastavak obavljanja djelatnosti trgovine.

U raspravi je također istaknuta bojazan vezana za opstanak malih trgovaca, a u slučaju da se sva kupovina kanalizira prema većim trgovačkim lancima.

S druge strane je pak istaknuto da je analiza pokazala da su 70 % osoba koje rade nedjeljom radnice, dakle ženska populacija i da je ovakav prijedlog značajan doprinos obiteljskoj ravnoteži. A također je istaknuto da je fiskalizacija tijekom tjedna pokazala da se najveći promet zapravo bilježi petkom i subotom.

Članovi Odbora su se složili da je ovaj Konačni prijedlog Zakona svojevrsni iskorak, no da će uvijek biti nezadovoljnih strana. Prednost je što se propisuje procjena učinka ovog zakona u trajanju od godine dana nakon čega će se moći evaluirati učinak ovakvog rješenja.

Predstavnica predlagatelja je prilikom osvrta na pristigle primjedbe, ali i osvrta na raspravu istaknula da je uređenje rada nedjeljom bilo predmetom ocjene ustavnosti u postupcima pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske 2004. i 2009. godine, kojom prilikom je Ustavni sud naglasio da pitanje uređenja radnog vremena nema ustavno značenje te zakonodavac ima široko područje slobode prosudbe, ali da je pritom dužan uvažavati ustavna dobra i vrednote. U ovom slučaju postiže se ravnoteža između članka 1. stavka 1., članka 49. stavka 1. i stavka 3. i članka 55. stavka 3. Ustava Republike Hrvatske.

Nakon provedene rasprave Odbor je većinom glasova, sa 8 (osam) „ZA“ i 1 (jedan) „SUZDRŽAN“ odlučio predložiti Hrvatskom saboru sljedeći

ZAKLJUČAK

Predlaže se donošenje Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o trgovini.

Za svog izvjestitelja na sjednici Hrvatskoga sabora Odbor je odredio Žarka Tušeka, predsjednika Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA

Žarko Tušek

